III

(Atti oħrajn)

ŻONA EKONOMIKA EWROPEA

DEĊIŻJONI TAL-AWTORITÀ TA' SORVELJANZA TAL-EFTA

Nru 178/13/COL

tat-30 ta' April 2013

li teżenta l-esplorazzjoni u l-estrazzjoni taż-żejt mhux maħdum u l-gass naturali fuq il-Blata Kontinentali Norveġiża mill-applikazzjoni tad-Direttiva 2004/17/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li tikkoordina l-proċeduri ta' akkwisti ta' entitajiet li joperaw fis-setturi tas-servizzi tal-ilma, l-enerġija, t-trasport u postali (In-Norveġja)

L-AWTORITÀ TA' SORVELJANZA EFTA ("L-AWTORITÀ")

WARA LI KKUNSIDRAT il-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea ("il-Ftehim ŻEE"),

WARA LI KKUNSIDRAT l-Att imsemmi fil-punt 4 tal-Anness XVI tal-Ftehim ŻEE li jistabbilixxi l-proċeduri għall-għoti ta' kuntratti pubbliċi fis-settur tas-servizzi pubbliċi (Id-Direttiva 2004/17/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-31 ta' Marzu 2004 li tikkoordina l-proċeduri ta' akkwisti ta' entitajiet li joperaw fis-setturi tas-servizzi tal-ilma, l-enerġija, t-trasport u postali) ("Id-Direttiva 2004/17/KE"), u b'mod partikolari l-Artikolu 30(1), 30(4) u 30(6) tagħha,

WARA LI KKUNSIDRAT il-Ftehim bejn l-Istati tal-EFTA dwar il-ħolqien ta' Awtorità ta' Sorveljanza u ta' Qorti tal-Ġustizzja ("il-Ftehim dwar is-Sorveljanza u l-Qorti"), u b'mod partikolari l-Artikoli 1 u 3 tal-Protokoll 1 tiegħu,

WARA LI KKUNSIDRAT id-Deċiżjoni tal-Awtorità tad-19 ta' April 2012 li tagħti s-setgħa lill-Membru li għandu responsabbiltà speċjali għall-akkwisti pubbliċi biex jieħu ċerti deċiżjonijiet fil-qasam tal-akkwisti pubbliċi (id-Deċiżjoni Nru 138/12/COL),

WARA li kkonsultat lill-Kumitat dwar l-Akkwisti Pubbliċi tal-EFTA,

Billi:

I. IL-FATTI

1 PROĊEDURA

(1) Permezz ta' ittra tal-5 ta' Novembru 2012, [1] u wara diskussjonijiet qabel in-notifika, l-Awtorità rċeviet talba mill-Gvern Norveġiż biex tadotta deċiżjoni li tistabbilixxi l-applikabbiltà tal-Artikolu 30(1) tad-Direttiva 2004/17/KE għal attivitajiet taż-żejt mhux maħdum fuq il-Blata Kontinentali Norveġiża ("l-NCS"). F'ittra datata l-25 ta' Jannar 2013, l-Awtorità talbet lill-Gvern Norveġiż biex jissottometti informazzjoni addizzjonali. [2] Il-Gvern Norveġiż bagħat ir-risposta tiegħu lill-Awtorità f'ittra datata l-15 ta' Frar 2013. [3] In-notifika u r-risposta mill-Gvern Norveġiż ġew diskussi f'konferenza telefonika fl-4 ta' Marzu 2013. [4] Permezz ta' ittri mingħand l-Awtorità fit-22 ta' Marzu 2013, il-Kumitat tal-Akkwisti Pubbliċi tal-EFTA ġie kkonsultat u mitlub jagħti l-fehma tiegħu bi proċedura bil-miktub. [5] Wara l-għadd tal-voti mill-membri tiegħu, il-Kumitat tal-Akkwisti Pubbliċi tal-EFTA ta opinjoni pożittiva dwar l-abbozz ta' deċiżjoni tal-Awtorità fis-16 ta' April 2013. [6]

(2) It-talba mill-Gvern Norveġiż tikkonċerna l-esplorazzjoni u l-produzzjoni ta' żejt mhux maħdum u gass naturali fuq l-NCS, inkluż l-iżvilupp (jiġifieri, il-bini ta' infrastruttura xierqa għall-produzzjoni futura, bħal pjattaformi għall-produzzjoni, pipelines, terminals, eċċ). Il-Gvern Norveġiż fit-talba tiegħu, iddeskriva tliet attivitajiet:

(a) l-esplorazzjoni għaż-żejt mhux maħdum u gass naturali;

(b) il-produzzjoni taż-żejt mhux maħdum, u

(c) il-produzzjoni tal-gass naturali.

[1] Li waslet għand l-Awtorità fis-6 ta' Novembru 2012 (Avveniment Nru 652027).

[2] Avveniment Nru 657306.

[3] Li waslet għand l-Awtorità fid-19 ta' Frar 2013 (Avveniment Nru 663304).

[4] Avveniment Nru 665288.

[5] Avveniment Nru 666730, Avveniment Nru 666722 u Avveniment Nru 666680.

[6] Avveniment Nru 669171.

2 IL-QAFAS LEGALI

(3) L-għan tal-Artikolu 30(1) tad-Direttiva 2004/17/KE huwa li jippermetti eżenzjoni għar-rekwiżiti tar-regoli dwar l-akkwist pubbliku f'sitwazzjoni fejn il-parteċipanti f'suq joperaw b'mod kompetittiv. L-Artikolu 30(1) tad-Direttiva jipprovdi li:

"Kuntratti maħsuba biex jgħinu biex attività msemmija fl-Artikoli 3 sa 7 titwettaq ma għandhomx ikunu suġġetti għal din id-Direttiva jekk, fl-Istat Membru li fih titwettaq, l-attività hija esposta direttament għal kompetizzjoni fuq swieq li għalihom l-aċċess mhuwiex ristrett."

(4) L-Artikolu 30(1) tad-Direttiva jistabbilixxi żewġ rekwiżiti li għandhom jintlaħqu t-tnejn qabel ma l-Awtorità tkun tista' tadotta deċiżjoni pożittiva rigward talba għal eżenzjoni taħt l-Artikolu 30(4), waqt li jittieħed f'kunsiderazzjoni l-Artikolu 30(6) tad-Direttiva.

(5) L-ewwel rekwiżit fl-Artikolu 30(1) tad-Direttiva 2004/17/KE huwa li l-attività għandha tkun qed isseħħ f'suq fejn l-aċċess mhuwiex ristrett. L-Artikolu 30(3) tad-Direttiva jipprovdi li "aċċess għal suq għandu jitqies li mhuwiex ristrett jekk l-Istat Membru jkun implimenta u applika d-dispożizzjonijiet tal-leġiżlazzjoni Komunitarja msemmija fl-Anness XI". L-Anness XI tad-Direttiva jelenka diversi direttivi.

(6) Fost id-direttivi elenkati fl-Anness XI hemm id-Direttiva 94/22/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Mejju 1994 dwar il-kondizzjonijiet għall-għoti u l-użu ta' awtorizzazzjonijiet għall-prospettar, esplorazzjoni u produzzjoni ta' idrokarburi, [7] li ġiet inkorporata fil-liġi ŻEE fl-1995 u hija msemmija fil-punt 12 tal-Anness IV għall-Ftehim ŻEE.

(7) Id-Direttiva 98/30/KE hija elenkata wkoll fost id-direttivi stabbiliti fl-Anness XI. Din id-Direttiva ġiet sostitwita mid-Direttiva 2003/55/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ġunju 2003 rigward regoli komuni għas-suq intern fil-gass naturali u li tħassar id-Direttiva 98/30/KE. Din tal-aħħar ġiet inkorporata fil-liġi ŻEE fl-2005 u hija msemmija fil-punt 23 tal-Anness IV tal-Ftehim ŻEE. [8]

[7] ĠU L 164, 30.6.1994, p. 3 u ĠU L 79, 29.3.1996, p. 30 u inkorporat fil-Ftehim taż-ŻEE bid-Deċiżjoni tal-Kumitat Konġunt Nru 19/95 (ĠU L 158, 8.7.1995, p. 40 u s-Suppliment ŻEE Nru 25, 8.7.1995, p. 1) ("id-Direttiva dwar il-Liċenzjar").

[8] ĠU L 176, 15.7.2003, p. 57, kif ikkoreġut bil-ĠU L 16, 23.1.2004, p. 74 u inkorporat fil-Ftehim ŻEE bid-Deċiżjoni tal-Kumitat Konġunt Nru 146/2005 (ĠU L 53, 23.2.2006, p. 43 u s-Suppliment ŻEE Nru 10, 23.2.2006, p. 17) ("id-Direttiva tal-Gass"). Din id-Direttiva ġiet sostitwita mid-Direttiva 2009/73/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Lulju 2009 dwar ir-regoli komuni għas-suq intern tal-gass naturali u li tħassar id-Direttiva 2003/55/KE (ĠU L 211, 14.8.2009, p. 94), iżda din tal-aħħar għadha ma ġiex inkorporata fil-liġi taż-ŻEE.

(8) Għaldaqstant, l-aċċess għas-suq jista' jitqies li ma jkunx ristrett jekk l-Istat Norveġiż ikun implimenta u applika korrettament l-Atti msemmija fil-punti 12 u 23 tal-Anness IV għall-Ftehim ŻEE, li jikkorrispondu għad-Direttiva 94/22/KE u d-Direttiva 2003/55/KE rispettivament. [9]

(9) It-tieni rekwiżit fl-Artikolu 30(1) tad-Direttiva 2004/17/KE huwa li l-attività, fl-Istat tal-EFTA fejn issir, hija esposta direttament għall-kompetizzjoni. Il-kwistjoni ta' jekk attività hijiex esposta direttament għall-kompetizzjoni jew le għandha tiġi deċiża fuq il-bażi ta' "kriterji li huma f'konformita mad-dispożizzjonijiet tat-Trattat fuq kompetizzjoni, bħalma huma l-karatteristiċi tal-merkanzija jew is-servizzi konċernati, l-eżistenza ta' merkanzija jew servizzi alternattivi, il-prezzijiet u l-preżenza attwali jew potenzali ta' aktar minn provveditur wieħed tal-merkanzija jew servizzi msemmija". [10]

(10) L-eżistenza ta' esponiment dirett għal kompetizzjoni għandha tiġi evalwata fuq il-bażi ta' diversi indikaturi, li ebda wieħed minnhom ma huwa, *per se*, deċiżiv. Fir-rigward tas-swieq ikkonċernati b'din id-Deċiżjoni, is-sehem tas-suq tal-parteċipanti ewlenin f'suq partikolari jikkostitwixxi kriterju wieħed li għandu jittieħed f'kunsiderazzjoni. Kriterju ieħor huwa l-livell ta' konċentrazzjoni f'dawk is-swieq. [11] L-esponiment dirett għal kompetizzjoni huwa vvalutat abbażi ta' kriterji oġġettivi, filwaqt li jitqiesu l-karatteristiċi speċifiċi tas-settur ikkonċernat. Billi l-kundizzjonijiet ivarjaw għall-attivitajiet differenti li huma s-suġġett ta' din id-Deċiżjoni, għandha ssir valutazzjoni separata għal kull attività jew suq rilevanti.

(11) Din id-Deċiżjoni qiegħda tingħata biss għall-finijiet ta' eżenzjoni skont l-Artikolu 30 tad-Direttiva 2004/17/KE u hija mingħajr preġudizzju għall-applikazzjoni tar-regoli dwar il-kompetizzjoni.

3 IS-SISTEMA TAL-LIĊENZJAR NORVEĠIŻA

(12) L-Att Norveġiż dwar iż-Żejt Mhux Maħdum [12] jipprovdi l-bażi legali sottostanti għas-sistema ta' liċenzjar għall-attivitajiet taż-żejt mhux maħdum fuq l-NCS. L-Att dwar iż-Żejt Mhux Maħdum u r-Regolamenti dwar iż-Żejt Mhux Maħdum jirregolaw l-għoti tal-liċenzji għall-esplorazzjoni u l-produzzjoni taż-żejt mhux maħdum u

[9] Ara t-Taqsima 5 ta' hawn taħt.

[10] L-Artikolu 30(2) tad-Direttiva 2004/17/KE.

[11] Ara wkoll id-Deċiżjoni tal-Awtorità tat-22 ta' Mejju 2012 li teżenta l-produzzjoni u l-bejgħ bl-ingrossa tal-elettriku fin-Norveġja mill-applikazzjoni tad-Direttiva 2004/17/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li tikkoordina l-proċeduri ta' akkwisti ta' entitajiet li joperaw fis-setturi tas-servizzi tal-ilma, l-enerġija, t-trasport u postali (id-Deċiżjoni Nru 189/12/COL, ĠU L 287, 2012/10/18, p. 21 u s-Suppliment ŻEE Nru 58, 2012/10/18, p. 14).

[12] L-Att tad-19 ta' Novembru 1996 Nru 72 dwar l-attivitajiet taż-żejt mhux maħdum. (http://www.npd.no/en/Regulations/-Acts/Petroleum-activities-act/). Id-Direttiva dwar il-Liċenzjar tal-Idrokarburi 94/22/KE hija implimentata fl-Att Norveġiż dwar iż-Żejt Mhux Maħdum mill-1 ta' Settembru 1995 u fir-Regolamenti għall-Att relatati maż-żejt mhux maħdum (ir-Regolament Norveġiż tas-27 ta' Ġunju 1997 Nru 653) (http://www.npd.no/en/Regulations/Regulations/Petroleum-activities/).

l-gass naturali fuq l-NCS. Il-Ministeru Norveġiż taż-Żejt Mhux Maħdum u l-Enerġija jħabbar il-blokok li għalihom il-kumpaniji jistgħu jissottomettu applikazzjoni għal liċenzja. Ir-Re Norveġiż fil-Kunsill jagħti l-liċenzja ta' produzzjoni. L-għoti ta' liċenzja ta' produzzjoni jsir fuq il-bażi ta' kriterji fattwali u oġġettivi. ([13]) Normalment, liċenzja ta' produzzjoni tingħata lil grupp ta' kumpaniji, li kumpanija waħda minnhom tinħatar bħala l-operatur responsabbli għall-ġestjoni ta' kuljum tal-liċenzja.

(13) Fin-Norveġja, hemm żewġ tipi ta' sensiela ta' għoti ta' liċenzji: (i) is-sensiela ta' għoti ta' liċenzji li jkopru oqsma immaturi fuq l-NCS (sensiela ta' għoti ta' liċenzji nnumerati); u (ii) l-Għotjiet f'Żoni Predefiniti (sensieli ta' APA) li jkopru l-oqsma maturi. Iż-żewġ tipi ta' sensieli ta' għoti ta' liċenzji huma l-istess, minbarra l-mod kif huma mibdija. Is-sensieli tal-għoti ta' liċenzjar tal-APA jsiru kull sena u jkopru l-erja fuq l-NCS li hija kkunsidrata li tkun matura (jiġifieri, meta l-ġeoloġija tkun magħrufa sew). ([14]) Is-sensiela tal-għoti tal-liċenzji nnumerati (bħala medja) mwettqa kull tieni sena li tkopri oqsma immaturi (jiġifieri, fejn il-ġeoloġija hija ftit li xejn magħrufa). ([15]) Is-sensieli ta' għoti ta' liċenzji nnumerati huma mibdija mill-Ministeru Norveġiż għaż-Żejt Mhux Maħdum u l-Enerġija li jistieden lill-kumpaniji attivi fuq l-NCS biex jinnominaw żoni (blokki) li jixtiequ jiġu inklużi fis-sensiela li jmiss ta' għoti ta' liċenzji. Il-kundizzjonijiet legali (liġijiet, regolamenti, dokumenti liċenzjar) li jirregolaw iż-żewġ tipi ta' sensieli ta' għoti ta' liċenzji huma eżattament l-istess. Il-Gvern Norveġiż informa lill-Awtorità li l-attivitajiet ta' esplorazzjoni mwettqa taħt iż-żewġ tipi ta' sensieli ta' għoti ta' liċenzji huma l-istess ukoll.

(14) Fis-sensieli tal-għoti tal-liċenzji, kumpaniji kkwalifikati taż-żejt japplikaw għal liċenzji ta' produzzjoni, jiġifieri, id-dritt esklussiv li jiġu mwettqa attivitajiet taż-żejt mhux maħdum fuq l-NCS. Kif definit fit-Taqsima 1-6 c) tal-Att Norveġiż dwar iż-Żejt Mhux Maħdum, l-attivitajiet taż-żejt mhux maħdum jinkludu "l-attivitajiet kollha assoċjati mad-depożiti taż-żejt mhux maħdum taħt il-baħar, inklużi l-esplorazzjoni, it-tħaffir għall-esplorazzjoni, il-produzzjoni, it-trasport, l-utilizzazzjoni u d-dekommissjonar, inkluż l-ippjanar ta' tali attivitajiet, iżda madankollu ma jinkludux it-trasport taż-żejt mhux maħdum fi kwantitajiet kbar bil-vapur". Konsegwentement, fis-sensiela ta' għoti ta' liċenzji, il-kumpaniji japplikaw għad-dritt esklussiv biex jesploraw u jipproduċu kull żejt mhux maħdum u gass naturali li jistgħu jinstabu fiż-żona koperta mil-liċenzja tal-produzzjoni.

(15) Meta jinstab żejt mhux maħdum u/jew gass naturali, il-liċenzjati, jekk dawn jiddeċiedu li jiżviluppaw iż-żona, huma obbligati li jissottomettu Pjan għall-Iżvilupp u l-Operazzjoni ("PDO") taż-żona lill-Ministru Norveġiż taż-Żejt Mhux Maħdum u l-Enerġija għall-approvazzjoni. ([16]) L-approvazzjoni tal-PDO tagħti lid-detenturi tal-liċenzja d-dritt esklussiv biex jibdew l-iżvilupp u, sussegwentement, il-produzzjoni. Iż-żejt mhux maħdum li jiġi prodott isir il-proprjetà tad-detentur individwali tal-liċenzja.

(16) Il-kumpaniji li huma detenturi ta' liċenzja fuq l-NCS ivarjaw minn kumpaniji internazzjonali kbar taż-żejt sa kumpaniji taż-żejt żgħar ħafna, li ħafna minnhom kienu operaturi ġodda fl-NCS matul madwar l-aħħar 10 snin.

(17) It-tabelli ta' hawn taħt huma sottomessi mill-Gvern Norveġiż u juru attivitajiet fuq l-NCS f'termini ta' liċenzji ta' produzzjoni ġodda mogħtija, erja mogħtija u numru ta' kumpaniji fuq l-NCS. ([17])

([13]) Ara t-Taqsimiet 3-3 u 3-5 tal-Att Norveġiż dwar iż-Żejt Mhux Maħdum u t-Taqsima 10 tar-Regolament Norveġiż dwar iż-Żejt Mhux Maħdum.

([14]) Il-kriterji għal żoni maturi huma deskritti fil-white paper lill-Parlament Norveġiż - *Industrija għall-futur - l-attivitajiet tan-Norveġja taż-żejt mhux maħdum* [Meld. St 28 (2010-2011) Rapport lill-Parlament Norveġiż (Storting), p 88]. Il-kriterji li ġejjin ġew applikati fiż-żona tal-APA li tespandi: (i) żoni viċin l-infrastruttura (li tinkludi kemm l-infrastruttura eżistenti kif ukoll dik ippjanata, b'riżorsi potenzjali fiż-żoni kkunsidrati bħala kritiċi fis-sens tal-ħin); (ii) żoni bi storja ta' esplorazzjoni (li jinkludu żoni li qabel kienu mogħtija u rilaxxati, żoni b'mudelli u żoni 'play' magħrufin li jinsabu bejn iż-żoni mogħtija u dawk rilaxxati), u (iii) żoni li jmissu ma' żoni eżistenti predefiniti, iżda li ma saritx applikazzjoni għalihom fis-sensiela tal-għoti ta' liċenzji nnumerati (ara http://www.regjeringen.no/en/dep/oed/press-center/press-releases/2013/apa-2013-acreage-announcement.html?id=714569). Total ta' 324 liċenzji ta' produzzjoni ng]ataw minn meta ġiet stabbilita s-sistema tal-APA fl-2003 u saru total ta' 32 skoperta [Meld. St. 28 (2010–2011) Rapport lill-Parlament Norveġiż (Storting), p. 86 – 87].

([15]) Is-sensieli ta' għoti ta' liċenzji nnumerati huma mfassla bil-ħsieb lejn żoni fejn hemm għarfien ġeoloġiku limitat, u fejn l-esplorazzjoni gradwali hija espedjenti. Ingħataw żoni permezz ta' 21 sensiela ta' għoti ta' liċenzji nnumerati, b'liċenzji mogħtija fil-21 sensiela ta' għoti ta' liċenzji fir-rebbiegħa tal-2011 (il-white paper - *Industrija għall-futur – L-attivitajiet taż-żejt mhux maħdum tan-Norveġja* [Meld. St 28 (2010-2011) Rapport lill-Parlament Norveġiż (Storting), p. 21]. Is-sensieli tal-għoti ta' liċenzji nnumerati jinkludu prinċipalment żoni ta' fruntiera tal-NCS fejn il-potenzjal għal skoperti kbar huwa l-ogħla. It-22 sensiela ta' għoti ta' liċenzji nbdiet fit-2 ta' Novembru 2011 b'għotjiet ta' liċenzji ġodda ta' produzzjoni ppjanati matul ir-rebbiegħa tal-2013 (http://www.regjeringen.no/nb/dep/oed/-pressesenter/pressemeldinger/2011/initiates-22nd-licensing-round.html?id=661990). Ara wkoll il-pubblikazzjoni mill-Ministeru Norveġiż għaż-Żejt Mhux Maħdum u l-Enerġija flimkien mad-Direttorat Norveġiż dwar iż-Żejt Mhux Maħdum – *Fatti 2012 – Is-Settur Norveġiż taż-Żejt Mhux Maħdum*, Kapitolu 5 dwar *Attività ta' Esplorazzjoni*, p. 30 *et seq* (http://www.npd.no/en/Publications/Facts/Facts-2012/Chapter-5/).

([16]) Ara t-Taqsima 4-2 tal-Att Norveġiż dwar iż-Żejt Mhux Maħdum.

([17]) SDFI fl-ewwel żewġ tabelli tirreferi għall-Interess Finanzjarju Dirett tal-Istat Norveġiż. L-Istat Norveġiż għandu żewġ ishma kbar fl-liċenzji taż-żejt u tal-gass fuq l-NCS permezz tal-SDFI. Il-portafoll tal-SDFI huwa mmexxi mill-kumpanija tal-Istat Petoro AS (www.petoro.no).

Liċenzji ġodda mogħtija:

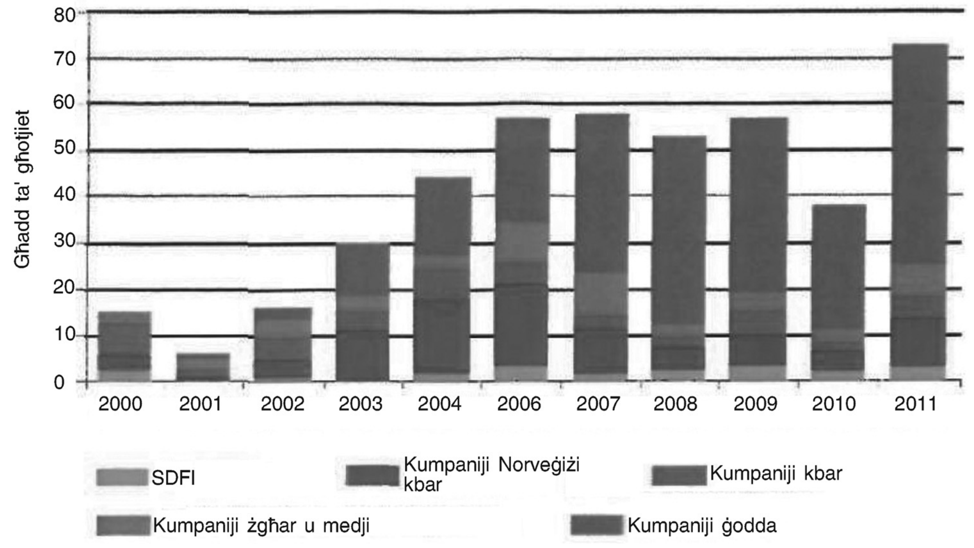

Erja mogħtija:

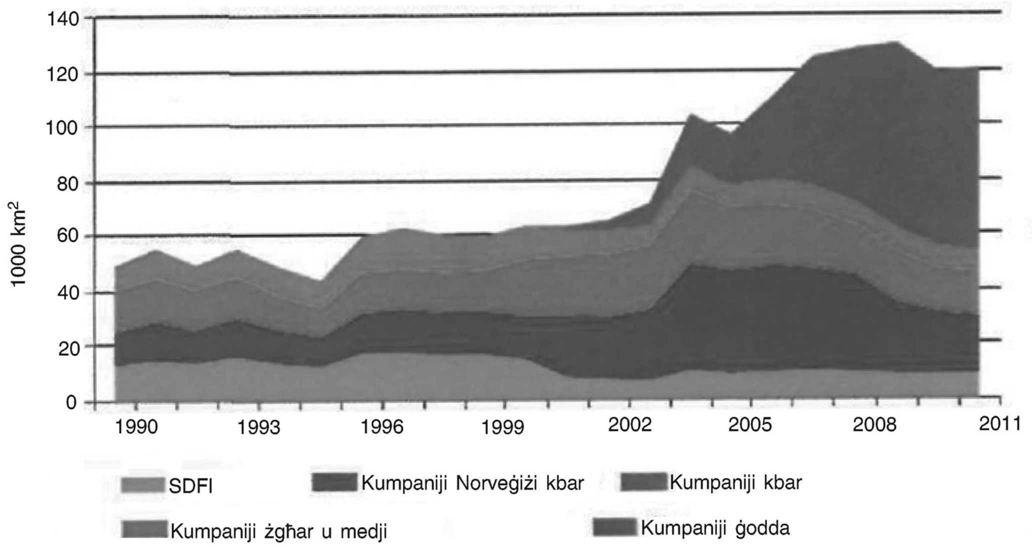

Numru ta' kumpaniji fuq l-NCS:

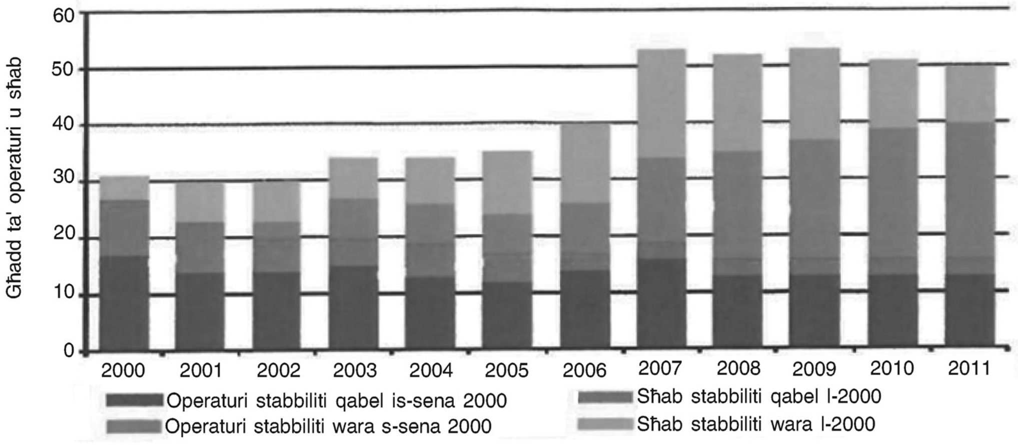

II. **VALUTAZZJONI**

4 L-ATTIVITAJIET KOPERTI MINN DIN ID-DEĊIŻJONI

(18) It-talba tal-Gvern Norveġiż għal eżenzjoni taħt l-Artikolu 30 tad-Direttiva 2004/17/KE tkopri tliet attivitajiet separati fuq l-NCS: (a) l-esplorazzjoni taż-żejt mhux maħdum u gass naturali; (b) il-produzzjoni taż-żejt mhux maħdum; u (c) il-produzzjoni tal-gass naturali. L-Awtorità eżaminat it-tliet attivitajiet separatament. ([18])

(19) "Produzzjoni" għall-finijiet ta' din id-Deċiżjoni se titqies li tinkludi "żvilupp" (jiġifieri, l-istabbiliment ta' infrastruttura xierqa għall-produzzjoni, bħal pjattaformi taż-żejt, pipelines, terminals, eċċ). It-trasport ta' gass naturali mill-NCS għas-suq permezz tan-netwerk tal-pipelines upstream mhux parti minn din id-Deċiżjoni.

5 AĊĊESS GĦAS-SUQ/SWIEQ

(20) Id-Direttiva 94/22/KE (id-Direttiva tal-Liċenzjar) ġiet inkorporata fil-punt 12 tal-Anness IV fil-Ftehim ŻEE permezz ta' Deċiżjoni tal-Kumitat Konġunt Nru 19/1995 li daħlet fis-seħħ fl-1 ta' Settembru 1995.

([18]) Dan huwa konformi mal-prattika tal-Kummissjoni Ewropea fid-deċiżjonijiet ta' fużjoni u fid-deċiżjonijiet tagħha fl-għoti ta' eżenzjoni taħt l-Artikolu 30 tad-Direttiva 2004/17/KE. Ara b'mod partikolari d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni Ewropea tad-29 ta' Settembru 1999 li tiddikjara konċentrazzjoni kompatibbli mas-suq komuni u l-Ftehim ŻEE (Każ IV/M.1383 Nru - *Exxon/Mobil*); id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tad-29 ta' Settembru 1999 li tiddikjara konċentrazzjoni kompatibbli mas-suq komuni u l-Ftehim ŻEE (Każ IV/M.1532 - *BP Amoco/Arco*); id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tal-5 ta' Lulju 1999 li tiddikjara konċentrazzjoni kompatibbli mas-suq komuni u l-Ftehim ŻEE (COMP/M.1573 - *Norsk Hydro/Saga*), id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tat-3 ta' Mejju 2007 li tiddikjara konċentrazzjoni kompatibbli mas-suq komuni u l-Ftehim ŻEE (Każ Nru IV/M.4545 - *STATOIL/HYDRO*); id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tad-19 ta' Novembru 2007 li tiddikjara konċentrazzjoni kompatibbli mas-suq komuni (Każ Nru COMP/M.4934 – *KAZMUNAIGAZ/ROM-PETROL*), u d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tal-21 ta' Awwissu 2009 li tiddikjara konċentrazzjoni kompatibbli mas-suq komuni (Każ Nru COMP/M.5585 – *Centrica/Venture* productio). Ara wkoll Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni tat-28 ta' Lulju 2011 li teżenta l-esplorazzjoni għaż-żejt u l-gass u l-isfruttament taż-żejt fid-Danimarka bl-esklużjoni ta' Greenland u l-Gżejjer Faroe mill-applikazzjoni tad-Direttiva 2004/17/KE (ĠU L 197, 29.7..2011, p. 20); id-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni tal-24 ta' Ġunju 2011 li teżenta l-esplorazzjoni għaż-żejt u l-gass u l-isfruttament taż-żejt fl-Italja mill-applikazzjoni tad-Direttiva 2004/17/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li tikkoordina l-proċeduri ta' akkwisti ta' entitajiet li joperaw fis-setturi tas-servizzi tal-ilma, l-enerġija, t-trasport u postali (ĠU L 166, 25.6.2011, p 28.); id-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni tad-29 ta'Marzu 2010 li teżenta l-esplorazzjoni u l-isfruttament taż-żejt u l-gass fl-Ingilterra, l-Iskozja u Wales mill-applikazzjoni tad-Direttiva 2004/17/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li tikkoordina l-proċeduri ta' akkwisti ta' entitajiet li joperaw fis-setturi tas-servizzi tal-ilma, l-enerġija, t-trasport u postali (ĠU L 84, 31.3.2010, p. 52), u tad-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni li teżenta l-esplorazzjoni u l-isfruttament taż-żejt u l-gass fil-Pajjiżi l-Baxxi mill-applikazzjoni tad-Direttiva 2004/17/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li tikkoordina l-proċeduri ta' akkwisti ta' entitajiet li joperaw fis-setturi tas-servizzi tal-ilma, l-enerġija, t-trasport u postali (ĠU L 181, 14.7.2009, p. 53).

(21) Il-Gvern Norveġiż innotifika lill-Awtorità dwar it-traspożizzjoni tiegħu ta' din id-Direttiva fit-18 ta' Marzu 1996. Saret valutazzjoni ta' konformità mill-Awtorità u, wara dan, in-Norveġja għamlet numru ta' modifiki fil-leġiżlazzjoni tagħha. Wara li dawn il-modifiki ġew imwettqa, l-Awtorità kienet tal-fehma li n-Norveġja kienet implimentat id-Direttiva tal-Liċenzjar kif xieraq.

(22) Id-Direttiva 2003/55/KE (id-Direttiva tal-Gass) ġiet inkorporata fil-Ftehim ŻEE fil-punt 23 mid-Deċiżjoni tal-Kumitat Konġunt Nru 146/2005/KE fit-2 ta' Diċembru 2005. Id-Direttiva daħlet fis-seħħ għall-Istati ŻEE tal-EFTA fl-1 ta' Ġunju 2007.

(23) Il-Gvern Norveġiż innotifika l-implimentazzjoni parzjali tad-Direttiva tal-Gass fl-4 ta' Ġunju 2007 u l-implimentazzjoni sħiħa fid-19 ta' Frar 2008. Saret ukoll valutazzjoni tal-konformità mill-Awtorità għal din id-Direttiva. Wara numru ta' modifiki fil-leġiżlazzjoni nazzjonali Norveġiża, l-Awtorità kienet tal-fehma li n-Norveġja kienet implimentat id-Direttiva tal-Gass kif xieraq.

(24) Fid-dawl tal-informazzjoni ppreżentata f'din it-Taqsima, u għall-finijiet preżenti, jidher li l-Istat Norveġiż implimenta u applika korrettament l-Atti msemmija fil-punti 12 u 23 tal-Anness IV għall-Ftehim ŻEE, li jikkorrispondu għad-Direttiva 94/22/KE u d-Direttiva 2003/55/KE rispettivament.

(25) Konsegwentement, u skont l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 30(3) tad-Direttiva 2004/17/KE, l-aċċess għas-suq għandu jitqies li mhuwiex ristrett fit-territorju tan-Norveġja, inkluż l-NCS.

6 ESPONIMENT GĦAL KOMPETIZZJONI

(26) Kif spjegat hawn fuq, l-Awtorità hija tal-fehma li huwa neċessarju li jiġi eżaminat jekk is-setturi kkonċernati humiex direttament esposti għal kompetizzjoni. Għal dan il-għan, hija eżaminat l-evidenza pprovduta mill-Gvern Norveġiż u ssupplimentata b'evidenza disponibbli fl-isfera pubblika fejn meħtieġ.

6.1 **Esplorazzjoni taż-żejt mhux maħdum u l-gass naturali**

6.1.1 *Suq rilevanti*

(27) L-esplorazzjoni taż-żejt mhux maħdum u l-gass naturali tikkonsisti fis-sejba ta' riżervi ġodda ta' riżorsi ta' idrokarburi. Il-produzzjoni tinkludi kemm il-bini ta' infrastrutturi adegwati għall-produzzjoni kif ukoll l-isfruttament tar-riżorsi. L-esplorazzjoni taż-żejt mhux maħdum u tal-gass naturali tikkostitwixxi suq wieħed tal-prodotti rilevanti separat mis-swieq għall-produzzjoni taż-żejt mhux maħdum u l-gass naturali. Din id-definizzjoni hija bbażata fuq il-fatt li mhuwiex possibbli mill-bidu nett li jiġi ddeterminat jekk l-esplorazzjoni hix se tirriżulta f'xi skoperta ta' żejt mhux maħdum jew gass naturali. Il-Gvern Norveġiż ikkonferma li dan japplika kemm għas-sensieli tal-għoti tal-liċenzji nnumerati u s-sensieli tal-għoti ta' liċenzji tal-APA. Din id-definizzjoni tas-suq hija konformi wkoll mal-prattika tal-Kummissjoni Ewropea. ([19])

(28) L-esplorazzjoni ta' żoni immaturi u maturi hija mwettqa mill-istess tip ta' kumpaniji u l-attivitajiet jiddependu fuq l-istess tip ta' teknoloġija (jiġifieri, irrispettivament mit-tip ta' sensiela tal-għoti tal-liċenzji). Anki jekk il-ġeoloġija hija magħrufa aħjar fis-sensiela tal-għoti tal-liċenzji tal-APA, il-kumpaniji taż-żejt ma għandhom ebda għarfien eżatt dwar l-eżistenza taż-żejt mhux maħdum, jew jekk skoperta possibbli jistax ikun fiha żejt jew gass jew it-tnejn li huma. Għalhekk l-Awtorità ssib li s-suq rilevanti huwa l-esplorazzjoni taż-żejt mhux maħdum u l-gass naturali, li jinkludi attivitajiet ta' esplorazzjoni mwettqa kemm taħt is-sensieli tal-għoti ta' liċenzji nnumerati kif ukoll is-sensieli tal-għoti tal-liċenzji nnumerati u s-sensieli tal-għoti tal-liċenzji tal-APA.

(29) Il-kumpaniji involuti fl-attivitajiet ta' esplorazzjoni ma għandhomx tendenza li jillimitaw l-attivitajiet tagħhom għal żona ġeografika partikolari. Pjuttost, ħafna mill-kumpaniji huma preżenti fuq livell globali. Il-Kummissjoni Ewropea fid-deċiżjonijiet tagħha ddikjarat b'mod konsistenti li l-ambitu ġeografiku tas-suq tal-esplorazzjoni huwa dinji. ([20]) Il-Gvern Norveġiż jaqbel mad-definizzjoni tas-suq ġeografiku tal-Kummissjoni. L-Awtorità ssib li s-suq ġeografiku rilevanti huwa globali.

6.1.2 *Esponiment dirett għal kompetizzjoni*

(30) Matul il-perjodu 2011-2013, madwar 50 kumpanija ngħataw status ta' detentur ta' liċenzja fil-liċenzji ta' produzzjoni u konsegwentement jipparteċipaw fl-attivitajiet ta' esplorazzjoni fuq l-NCS. ([21])

(31) L-ishma tas-suq tal-operaturi attivi fl-esplorazzjoni huma tipikament imkejla b'referenza għal żewġ fatturi varjabbli: riżervi ppruvati u l-produzzjoni mistennija. ([22])

(32) Ir-riżervi ppruvati taż-żejt madwar id-dinja fl-2011 ammontaw għal 1 652,6 biljun barmil u l-figura korrispondenti għall-gass naturali kienet 208.4 triljun metru

([19]) Ara d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni Ewropea tat-23 ta' Jannar 2003 li tiddikjara konċentrazzjoni kompatibbli mas-suq komuni (Każ Nru COMP/M.3052 – *ENI/FORTUM GAS*), Każ Nru IV/M.1383 – *Exxon/Mobil*, u d-Deċiżjonijiet ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni Ewropea dwar id-Danimarka, l-Italja, l-Ingilterra, Wales, l-Iskozja u l-Pajjiżi l-Baxxi (ara n-nota f'qiegħ il-paġna 18 hawn fuq).

([20]) Ara, pereżempju, il-Każ Nru COMP/M.3052 – *ENI/FORTUM GAS* (paragrafu 13) u l-Każ Nru COMP/M.4545 – *STATOIL/HYDRO* (paragrafu 7) (ara n-nota f'qiegħ il-paġna 18 hawn fuq).

([21]) In-numru jkopri kemm il-liċenzji ta' produzzjoni fis-sensieli tal-għoti ta' liċenzji nnumerati u l-liċenzji tal-APA (ara l-Avveniment Nru 663313, p. 1-20).

([22]) Ara pereżempju d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni Ewropea f'*Exxon/Mobil* (paragrafi 25 u 27) (in-nota f'qiegħ il-paġna 18 hawn fuq).

kubu, jew madwar 1 310,8 biljun barmil ta' ekwivalenti taż-żejt. ([23]) Fl-aħħar tal-2011, ir-riżervi ppruvati taż-żejt fin-Norveġja ammontaw għal 6,9 elf miljun barmil, li jirrappreżentaw 0,4 % tar-riżervi dinjija. ([24]) Ir-riżervi ppruvati tal-gass naturali fin-Norveġja fl-2011 ammontaw għal 2,1 triljun metri kubi, li jirrappreżentaw 1 % tar-riżervi dinjin. ([25]) Ebda waħda mill-ħames l-akbar kumpaniji attivi fuq l-NCS ma għandha sehem dinji ta' riżervi ppruvati ta' aktar minn 1 %. ([26])

(33) Il-Gvern Norveġiż ma għandux informazzjoni fuq l-ishma tas-suq dinjija tal-akbar ħames kumpaniji fuq l-NCS imkejla f'termini ta' produzzjoni mistennija. Madankollu, huwa raġonevoli li wieħed jassumi li hemm korrelazzjoni diretta bejn ir-riżervi ppruvati taż-żejt mhux maħdum u l-gass naturali u l-produzzjoni futura mistennija. ([27]) Fid-dawl tal-informazzjoni disponibbli, l-ishma tas-suq dinjija tal-akbar kumpaniji fuq l-NCS imkejla f'termini ta' produzzjoni mistennija mhumiex probabbli, fi kwalunkwe każ, li jwasslu għal bidla fil-valutazzjoni tal-Awtorità.

(34) Barra minn hekk, l-Awtorità kkunsidrat informazzjoni dwar in-numru ta' applikazzjonijiet għal sensieli ta' għoti ta' liċenzji fuq l-NCS u operaturi ġodda fuq l-NCS. Il-figuri li rċieva l-Gvern Norveġiż dwar l-għoti tal-liċenzji fit-tliet sensieli tal-għoti tal-liċenzji l-aktar riċenti fuq l-NCS (li saru fl-2011 – 2012) juru li n-numru ta' applikazzjonijiet kien sa disa' kumpaniji għal kull liċenzja mħabbra. Fil-perjodu mill-2008 sal-2012, 13-il operatur ġdid ingħataw liċenzja ta' produzzjoni fuq l-NCS. Għalhekk, in-numru ta' kumpaniji li ngħataw liċenzja fuq l-NCS huwa konsiderevoli. ([28])

(35) Fuq il-bażi tal-elementi ta' hawn fuq, il-grad ta' konċentrazzjoni fis-suq dinji għall-esplorazzjoni taż-żejt mhux maħdum u l-gass naturali għandhom ikunu kkaratterizzati bħala baxxi. Huwa probabbli li l-kumpaniji li huma attivi f'dan is-suq huma suġġetti għal pressjoni kompetittiva konsiderevoli. Ma hemm xejn li jindika li s-settur ma jkunx qed jiffunzjona b'mod immexxi mis-suq. Għalhekk, l-Awtorità tikkonkludi li s-suq għall-esplorazzjoni taż-żejt mhux maħdum u l-gass naturali huwa direttament espost għall-kompetizzjoni fis-sens tad-Direttiva 2004/17/KE.

([23]) Ara r-Reviżjoni tal-Istatistika tal-BP ta' Ġunju 2012 dwar l-Enerġija Dinjija ("l-Istatistika tal-BP"), fil-p. 6. (http://www.bp.com/liveassets/bp_internet/globalbp/globalbp_uk_english/reports_and_publications/statistical_energy_review_2011/STAGING/local_assets/pdf/statistical_review_of_world_energy_full_report_2012.pdf).

([24]) Ara l-Istatistika tal-BP, p. 6.

([25]) Ara l-Istatistika tal-BP, p. 20.

([26]) Ara l-ittra tal-Gvern Norveġiż lill-Awtorità datata 15 ta' Frar 2013 (Avveniment Nru 63313, p. 22).

([27]) Ara pereżempju, id-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni Ewropea li tikkonċerna d-Danimarka (ara n-nota f'qiegħ il-paġna 18 hawn fuq) u Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-Italja (ara n-nota f'qiegħ il-paġna 18 hawn fuq).

([28]) Ara wkoll il-pubblikazzjoni mill-Ministeru Norveġiż għaż-Żejt Mhux Maħdum u l-Enerġija flimkien mad-Direttorat Norveġiż dwar iż-Żejt Mhux Maħdum – *Fatti 2012 – Is-Settur Noveġiż taż-Żejt Mhux Maħdum*, Kapitolu 5 dwar *Ix-xenarju u l-attività tal-parteċipanti*, p. 33 – 35 (http://www.npd.no/en/Publications/Facts/Facts-2012/Chapter-5/).

6.2 **Produzzjoni taż-żejt mhux maħdum**

6.2.1 *Suq rilevanti*

(36) Iż-żejt mhux maħdum huwa komodità globali u l-prezz tiegħu huwa ddeterminat mill-provvista u d-domanda fuq bażi dinjija. Skont il-prattika stabbilita tal-Kummissjoni Ewropea, ([29]) l-iżvilupp u l-produzzjoni taż-żejt mhux maħdum huwa suq tal-prodott separat, li l-ambitu ġeografiku tiegħu huwa dinji. Il-Gvern Norveġiż jaqbel ma' din id-definizzjoni tas-suq. ([30]) L-Awtorità żżomm l-istess definizzjoni tas-suq għall-finijiet ta' din id-Deċiżjoni.

6.2.2 *Esponiment dirett għall-kompetizzjoni*

(37) Meta ssir skoperta ta' żejt mhux maħdum (jew gass naturali), id-detenturi tal-liċenzji, jekk jiddeċiedu li jiżviluppaw il-qasam, huma obbligati li jissottomettu Pjan għall-Iżvilupp u l-Operazzjoni ("DPO") tal-qasam lill-Ministeru Norveġiż għaż-Żejt Mhux Maħdum u l-Enerġija għall-approvazzjoni. L-oqsma fuq l-NCS li primarjament jipproduċu ż-żejt ([31]) u li ġie sottomess u approvat DPO għalihom matul l-aħħar ħames snin huma dawn li ġejjin:

Sena	Deskrizzjoni (Isem tal-qasam u l-liċenzja)	Mogħtija lil
2008	Morvin, PL134B	Statoil Petroleum Eni Norge Total E&P Norge
2009	Goliat, PL229	Eni Norge Statoil Petroleum
2011	Knarr, PL373S	BG Norge Idemitsu Petroleum Norge Wintershall Norge RWE Dea Norge
2011	Ekofisk Sør, Eldfisk II, PL	ConocoPhillips Total E&P Norge Eni Norge Statoil Petroleum Petoro AS
2011	Vigdis nordøst, PL089	Statoil Petroleum Petoro AS ExxonMobil E&P Norway Idemitsu Petroleum Norge Total E&P Norge RWE Dea Norge

([29]) Ara n-nota f'qiegħ l-paġna 18 hawn fuq.

([30]) Madankollu, peress li l-maġġoranza taż-żoni fuq l-NCS fihom kemm żejt kif ukoll gass, il-Gvern Norveġiż esprima l-fehma li l-produzzjoni konġunta taż-żejt u tal-gass fiż-żoni tagħmilha impossibbli li ssir distinzjoni bejn it-tnejn fil-qafas tad-Direttiva 2004/17/KE.

([31]) Peress li ż-żoni fihom kemm żejt kif ukoll gass, it-tabella f'din it-Taqsima 6.2 tinkludi ż-żoni li primarjament jipproduċu ż-żejt. Iż-żoni li primarjament jipproduċu l-gass huma elenkati fit-Taqsima 6.3 hawn taħt.

Sena	Deskrizzjoni (Isem tal-qasam u l-liċenzja)	Mogħtija lil
2011	Stjerne, parti minn Oseberg Sør PL079, PL104	Statoil Petroleum Petoro AS Total E&P Norge ConocoPhillips
2011	Hyme, PL348	Statoil Petroleum GDF Suez E&P Norge Core Energy E.ON E&P Norge Faroe Petroleum Norge VNG Norge
2011	Brynhild, PL148	Lundin Norway Talisman Energy Norway
2012	Jette, PL027C, PL169C, PL504	Det norske oljeselskap Petoro AS
2012	Skuld, PL128	Statoil Petroleum Petoro AS Eni Norge
2012	Edvard Grieg, PL338	Lundin Norway Wintershall Norge OMV Norge
2012	Bøyla, PL340	Marathon Oil Norge ConocoPhillips Lundin Norway
2012	Svalin, PL169	Statoil Petroleum Petoro AS ExxonMobil E&P Norway

(38) Għalhekk, PDOs għall-produzzjoni taż-żejt li jkopru total ta' 20 kumpanija ġew aċċettati fil-perjodu mill-2008 sal-2012. Barra minn hekk, PDO li tkopri tliet parteċipanti ġodda fis-suq ġiet aċċettata mill-Ministeru għaż-Żejt Mhux Maħdum u l-Enerġija fl-2010. ([32])

(39) Minbarra l-kumpaniji tal-istat Norveġiżi, il-lista turi li d-detenturi tal-liċenzja huma kumpaniji kbar taż-żejt kif ukoll kumpaniji iżgħar. Il-Gvern Norveġiż isostni li l-biċċa l-kbira tal-kumpaniji taż-żejt fuq l-NCS huma parti minn korporazzjonijiet b'portafoll tan-negozju globali diversifikat. Iż-żejt mhux maħdum prodott huwa għalhekk mibjugħ b'mod konsiderevoli lill-kumpaniji assoċjati. Madankollu, aktar minn nofs il-produzzjoni tinbiegħ fis-suq immedjat. Il-figura ta' hawn taħt turi l-volum ta' bejgħ ta' żejt mhux maħdum fl-2009 mill-NCS.

Volum ta' bejgħ taż-żejt mhux maħdum fl-2009 mill-NCS:

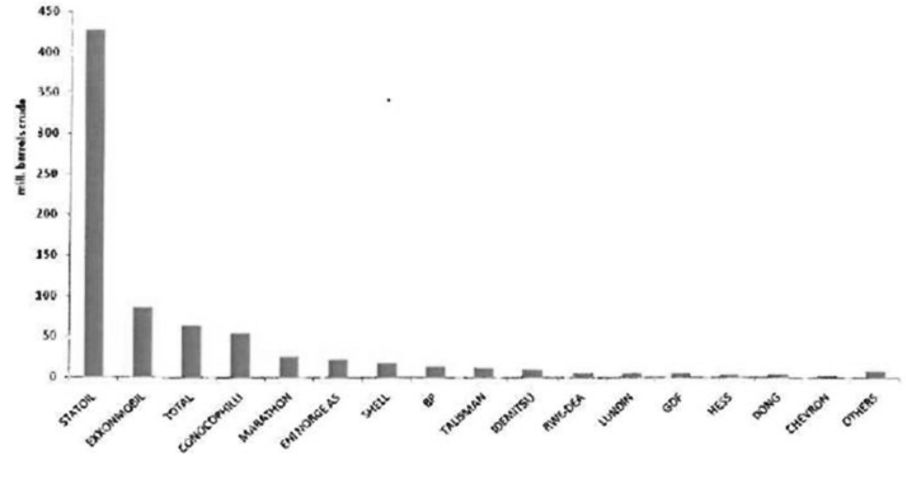

Figura. Bejjiegħa ta' żejt Norveġiż mhux maħdum fl-2009. Il-kategorija Oħrajn tikkonsisti f'Altinex Oil, Bayerngas, Ruhrgas, Dana, Wintershall, Det Norske Oljeselskap, VNG, Revus Energy, Endeavour u EADS (MPE).

([32]) Ara l-ittra tal-Gvern Norveġiż lill-Awtorità datata 15 ta' Frar 2013 (Avveniment Nru 663313, p. 25).

(40) Il-produzzjoni totali taż-żejt madwar id-dinja kuljum fl-2011 ammontat għal 83 576 elf barmil. Fl-2011, total ta' 2 039 elf barmil ġew prodotti kuljum fin-Norveġja. Dan ammonta għal 2,3 % tal-produzzjoni dinjija. ([33])

(41) F'termini ta' produzzjoni ta' żejt mhux maħdum fuq l-NCS, Statoil kellha l-akbar sehem fl-2011. Produtturi oħrajn fuq l-NCS inkludew kumpaniji internazzjonali kbar taż-żejt bħal ExxonMobil, Total, ConocoPhillips, Marathon, Shell, BP u Eni. Ebda wieħed minn dawn il-parteċipanti ma kellu sehem fis-suq dinji għall-produzzjoni taż-żejt fl-2011 ikbar minn 3 %. ([34]) Il-grad ta' konċentrazzjoni fis-suq rilevanti kollu għalhekk kien baxx.

(42) Il-Kummissjoni Ewropea fid-deċiżjonijiet tagħha skont id-Direttiva 2004/17/KE kkunsidrat li s-suq globalizzat tal-produzzjoni taż-żejt mhux maħdum huwa kkaratterizzat minn kompetizzjoni qawwija fost numru ta' parteċipanti. ([35]) Ma hemm l-ebda indikazzjonijiet li dan kellu jinbidel matul l-aħħar snin.

(43) Fid-dawl tal-elementi msemmija hawn fuq, l-Awtorità tikkonkludi li ma hemm xejn li jindika li s-settur mhux qed jaħdem b'mod immexxi mis-suq, u għalhekk, li s-suq għall-iżvilupp u l-produzzjoni taż-żejt mhux maħdum huwa espost direttament għal kompetizzjoni fis-sens tad-Direttiva 2004/17/KE.

6.3 **Produzzjoni ta' gass naturali**

6.3.1 *Suq rilevanti*

(44) Is-suq għall-iżvilupp, il-produzzjoni u l-bejgħ bl-ingrossa tal-gass ġie eżaminat mill-Kummissjoni Ewropea skont ir-Regolament tal-UE dwar l-Għaqdiet ([36]) f'numru ta' deċiżjonijiet fejn hija qieset li hemm suq wieħed għall-provvista upstream tal-gass (li jinkludi wkoll l-iżvilupp u l-produzzjoni tal-gass) lill-klijenti fiż-ŻEE (i.e. gass prodott fil-oqsma tal-gass u mibjugħ lill-konsumaturi – inklużi l-operaturi nazzjonali stabbiliti – fiż-ŻEE). ([37])

L N G versus gass imwassal permezz tal-pajpijiet

(45) Il-gass naturali jista' jiġi ttrasportat permezz ta' pipelines tal-gass up-stream jew minn bastimenti fil-forma ta' Gass Naturali Likwifikat ("LNG"). L-esportazzjoni tal-gass tan-Norveġja għall-2012 kienet ta' madwar 112 biljun metru kubu, li 107 biljun metru kubu minnhom kien gass imwassal permezz tal-pajpijiet u 5 biljun metru kubu ntbagħat bħala LNG. ([38])

(46) Il-Gvern Norveġiż isostni li l-provvisti tal-LNG huma sostitwibbli u jikkompetu direttament mal-gass imwassal permezz tal-pajpijiet. Ladarba l-LNG jiġi rigassifikat, jista' jidħol fil-grupp tal-pipeline tal-gass naturali minflok il-gass li huwa pprovdut permezz ta' pipelines miż-żoni upstream. Zeebrugge fil-Belġju hija msemmija bħala eżempju: ladarba l-gass imwassal permezz tal-pajpijiet mill-NCS ikun għadda mit-terminal ta' nżul u l-LNG jkun ġie rigassifikat fit-terminal tal-LNG f'Zeebrugge, iż-żewġ sorsi tal-gass huma kompletament sostitwibbli. Għalkemm l-infrastruttura ta' rigassifikazzjoni mhijiex preżenti fl-Istati kollha taż-ŻEE, il-kapaċità tar-rigassifikazzjoni kibret bil-qawwi matul is-snin riċenti. Il-kapaċità tar-rigassifikazzjoni fiż-ŻEE qed toqrob 200 biljun metru kubu. Bl-espansjoni tan-netwerk tal-pipeline, l-LNG qed isir disponibbli għal numru dejjem akbar ta' klijenti taż-ŻEE.

(47) Il-Kummissjoni Ewropea fid-deċiżjonijiet riċenti ħalliet miftuħa l-mistoqsija dwar jekk il- gass ipprovdut LNG għandux jiġi differenzjat minn provvisti tal-gass imwassal permezz tal-pajpijiet. ([39])

(48) Għall-finijiet tad-Deċiżjoni preżenti, l-Awtorità ssib li l-mistoqsija dwar jekk għandhiex issir distinzjoni bejn il-gass imwassal permezz tal-pajpijiet u LNG tista' titħalla miftuħa wkoll.

Valur Kalorifiku Għoli versu Valur Kalorifiku Baxx

(49) Downstream hemm netwerks separati fis-seħħ għad-distribuzzjoni tal-gass HCV u l-gass LCV u l-utenti finali huma konnessi mal-grilja xierqa għall-provvista tagħhom. Il-gass HCV jista' jiġi mibdul f'gass LCV u viċi versa. Il-produtturi tal-gass Norveġiżi jipprovdu gass tat-tip HCV.

(50) Il-Gvern Norveġiż isostni li l-livell ta' sostitwibbiltà bejn il-gass LCV u l-gass HCV għandu jimplika li dawn il-prodotti jaqgħu fl-istess suq għall-provvista tal-gass minn perspettiva upstream. Huwa sottomess ukoll li l-provvista ta' gass LCV jagħmlu parti relattivament żgħira mill-provvista totali ta' gass liż-ŻEE: madwar 10 %.

([33]) Ara l-Istatistika tal-BP, p. 8.

([34]) Ara l-ittra tal-Gvern Norveġiż lill-Awtorità datata 15 ta' Frar 2013 (Avveniment Nru 663313, p. 26).

([35]) Ara l-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni Ewropea dwar id-Danimarka (paragrafu 16) (nota f'qiegħ il-paġna 18 hawn fuq). Ara wkoll id-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-Italja (paragrafu 16), u d-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-Ingilterra, l-Iskozja u Wales (paragrafu 16), u d-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni dwar il-Pajjiżi l-Baxxi (paragrafu 12) (ara n-nota f'qiegħ il-paġna 18 hawn fuq).

([36]) Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 139/2004 tal-20 ta' Jannar 2004 dwar il-kontroll ta' konċentrazzjonijiet bejn impriżi (ir-Regolament tal-KE dwar l-Għaqdiet) (ĠU L 24, 29.01.2004, p. 1). Inkorporata fil-Ftehim ŻEE fl-Anness XIV, il-Kapitolu A, il-punt 1 bid-Deċiżjoni Nru 78/2004 (ĠU L 219, 19.6.2004, p. 13 u s-Suppliment ŻEE Nru 32, 19.6.2004, p. 1).

([37]) Ara l-Każ Nru IV/M.4545 – *STATOIL/HYDRO* (paragrafu 9) (ara n-nota f'qiegħ il-paġna 18 ta' hawn fuq).

([38]) Ara l-ittra tal-Gvern Norveġiż lill-Awtorità datata 15 ta' Frar 2013 (Avveniment Nru 663313, p. 33).

([39]) Ara d-Deċiżjoni Ewropea tal-Kummissjoni tas-16 ta' Mejju 2012 li tiddikjara konċentrazzjoni kompatibbli mas-suq komuni u mal-Ftehim ŻEE Każ Nru COMP/M.6477 – BP/CHEVRON/ENI/SONANGOL/TOTAL/JV (paragrafu 19). Ara wkoll il-Każ Nru IV/M.4545 – *STATOIL/HYDRO* (paragrafu 12), u d-Deċiżjoni tal-Implimentazzjoni tal-Kummissjoni dwar il-Pajjiżi l-Baxxi (paragrafu 13), u d-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-Ingilterra, l-Iskozja u Wales (paragrafu 15) (ara n-nota f'qiegħ il-paġna 18 ta' hawn fuq).

(51) Għall-finijiet tad-Deċiżjoni preżenti, l-Awtorità ssib li l-mistoqsija dwar jekk għandhiex issir distinzjoni bejn il-gass HCV u l-gass LCV tista' titħalla miftuħa.

Konklużjoni dwar id-definizzjoni tas-suq tal-prodotti

(52) Fir-rigward tad-definizzjoni tas-suq tal-prodotti, għall-finijiet ta' din id-Deċiżjoni, l-Awtorità tqis li hemm suq wieħed għall-provvista upstream tal-gass (li jinkludi wkoll l-iżvilupp u l-produzzjoni tal-gass). Il-mistoqsijiet dwar jekk l-LNG jew il-gass LCV humiex inklużi fis-suq rilevanti tal-prodotti ma jaffettwawx l-eżitu ta' din id-Deċiżjoni.

Ambitu ġeografiku

(53) Il-Gvern Norveġiż isostni li t-tliet direttivi tas-suq tal-gass ħolqu suq tal-gass naturali liberalizzat u integrat fil-Majjistral tal-Ewropa. L-UE timmira li tintegra s-swieq b'mod sħiħ sal-2014. B'suq uniku għall-gass, il-Gvern Norveġiż huwa tal-fehma li mhuwiex rilevanti li jiġu kkunsidrati l-ishma tas-suq għall-Istati individwali taż-ŻEE. Huwa sostna li ladarba l-gass ikun laħaq il-fruntiera tas-suq intern Ewropew, dan se jgħaddi liberament għal fejn ikun meħtieġ skont is-sorsi tal-provvista u tad-domanda.

(54) Mill-esportazzjoni tal-gass permezz tal-pajpijiet mill-NCS, madwar 70 % ġew ittrasportati lejn it-terminals riċevituri fil-Ġermanja u r-Renju Unit, u l-kumplament lejn it-terminals fil-Belġju u Franza. Il-gass li jitwassal permezz tal-pajpijiet min-Norveġja jinbiegħ permezz ta' konness-jonijiet tal-pipeline u ftehimiet ta' tpartit lil numru addizzjonali ta' Stati taż-ŻEE: aktar minn 10 Stati ŻEE b'kollox. Mill-produzzjoni tal-LNG mill-NCS, madwar żewġ terzi storikament ġew mibjugħa liż-ŻEE. Dan ifisser li kważi l-gass Norveġiż kollu huwa esportat lejn iż-ŻEE.

(55) Barra minn hekk, il-Gvern Norveġiż isostni li x-xerrejja tal-gass fiż-ŻEE għandhom numru ta' sorsi ta' provvista disponibbli differenti. Dawn jinkludu kemm il-gass mill-UE (tipikament id-Danimarka, il-Pajjiżi l-Baxxi, u r-Renju Unit) kif ukoll dak minn pajjiżi ġirien (tipikament ir-Russja, l-Alġerija, u l-Libja flimkien man-Norveġja) u minn pajjiżi lil hinn minnhom (pereżempju, il-pajjiżi tal-Lvant Nofsani jew in-Niġerja, fil-forma ta' LNG).

(56) Il-Gvern Norveġiż isostni wkoll li hubs kemm fir-Renju Unit kif ukoll fil-kontinent Ewropew qegħdin isiru dejjem aktar likwidi u l-formazzjoni tal-prezzijiet fil-hubs differenti turi li ntlaħaq livell konsiderevoli ta' integrazzjoni.

(57) Fir-rigward tad-definizzjoni tas-suq ġeografiku, Deċiżjonijiet preċedenti tal-Kummissjoni Ewropea taħt ir-Regolament tal-UE dwar l-Għaqdiet ikkonkludew li huwa probabbli li din tinkludi ż-ŻEE, flimkien mal-importazzjonijiet tal-gass Russi u Alġerini, iżda ħallew id-definizzjoni tas-suq ġeografiku miftuħa. Fid-deċiżjoni dwar il-fużjoni bejn Statoil u Hydro l-Kummissjoni ma kkunsidratx li kien neċessarju li tiddeċiedi jekk iż-żona ġeografika rilevanti xierqa li għandha tiġi kkunsidrata kinitx: (i) iż-ŻEE, (ii) iż-żona li tinkludi dawk il-pajjiżi taż-ŻEE li fihom jinbiegħ il-gass mill-NCS (direttament mill pipelines jew permezz ta' tpartit) jew (iii) kull pajjiż individwali fejn il-partijiet ibigħu l-gass. ([40]) Irrispettivament mid-definizzjoni ġeografika kkunsidrata, dik il-konċentrazzjoni ma twassalx għal tħassib kompetittiv fis-suq għall-provvista upstream tal-gass.

(58) Għall-finijiet tad-Deċiżjoni preżenti, u għar-raġunijiet stipulati hawn taħt, l-Awtorità ssib li mhuwiex meħtieġ li tiddeċiedi dwar l-ambitu preċiż tas-suq ġeografiku għall-gass naturali. Taħt kwalunkwe delineazzjoni raġonevoli tas-suq ġeografiku, l-Awtorità tqis li l-settur ikkonċernat huwa espost direttament għall-kompetizzjoni.

6.3.2 *Esponiment dirett għal kompetizzjoni*

(59) Meta ssir skoperta ta' gass naturali (jew żejt mhux maħdum), id-detenturi ta' liċenzja, jekk jiddeċiedu li jiżviluppaw iż-żona, huma obbligati li jissottomettu Pjan għall-Iżvilupp u l-Operazzjoni ("PDO") taż-żona lill-Ministeru Norveġiż għaż-Żejt Mhux Maħdum u l-Enerġija għall-approvazzjoni. Iż-żoni li primarjament jipproduċu l-gass fuq l-NCS, ([41]) u li għalihom ġie sottomess u ġie approvat PDO fl-aħħar ftit snin, huma dawn li ġejjin:

Sena	Deskrizzjoni (Isem taż-żona u l-liċenzja)	Mogħtija lil
2008	Yttergryta, PL062	Statoil Petroleum Total E&P Norge Petoro AS Eni Norge
2008	Żvilupp mill-ġdid ta' Troll, PL054, PL085, PL085C	Petoro AS Statoil Petroleum Norske Shell Total E&P Norge ConocoPhillips
2009	Oselvar, PL274	DONG E&P Norge Bayerngas Norge Noreco Norway
2010	Trym, PL147	Bayerngas Norge DONG E&P Norge
2010	Gudrun, PL025	Statoil Petroleum GDF SUEZ E&P Norge

([40]) Każ Nru IV/M.4545 – *STATOIL/HYDRO*, paragrafu 16 (in-nota f'qiegħ il-paġna 18 hawn fuq).

([41]) Peress li ż-żoni fuq l-NCS fihom kemm żejt kif ukoll gass, it-tabella f'din it-Taqsima 6.3 fiha ż-żoni li primarjament jipproduċu l-gass. Iż-żoni li primarjament jipproduċu ż-żejt huma elenkati fit-Taqsima 6.2 hawn fuq.

Sena	Deskrizzjoni (Isem taż-żona u l-liċenzja)	Mogħtija lil
2010	Marulk, PL122	Statoil Petroleum DONG E&P Norge Eni Norge
2010	Gaupe, PL292	BG Norge Lundin Norway
2011	Valemon, PL050, PL050B, PL050C, PL050D, PL193B, PL193D	Statoil Petroleum Petoro AS Centrica Resources Norge Enterprise Oil Norge
2011	Visund, Sør, PL120	Statoil Petroleum Petoro AS ConocoPhillips Total E&P Norge
2012	Kumpressjoni taħt il-baħar ta' Åsgard	Petoro AS Statoil Petroleum Eni Norge Total E&P Norge ExxonMobil E&P Norway
2011	Atla, PL102C	Total E&P Norge Petoro AS Centrica Resources Norge Det norske oljeselskap
2012	Martin Linge, PL040, PL043	Total E&P Norge Petoro AS Statoil Petroleum

(60) PDOs għall-produzzjoni tal-gass li jkopru total ta' 14-il kumpanija ġew aċċettati matul il-perjodu mil-2008 – 2012. PDOs li jkopru tliet parteċipanti ġodda ġew aċċettati fil-perjodu mill-2009 – 2011. [42] Aktar minn 25 kumpanija fuq l-NCS jesportaw il-gass lejn iż-ŻEE. [43]

(61) Fl-2011, il-produzzjoni tal-gass fin-Norveġja ammontat għal 101,4 biljun metru kubu li jirrappreżentaw 3,1 % tal-produzzjoni dinjija. [44] Aktar minn 95 % tal-produzzjoni fuq l-NCS huma esportati lejn iż-ŻEE permezz ta' gass li jiġi mwassal permezz tal-pajpijiet lejn sitt punti ta' nżul f'erba' pajjiżi (ir-Renju Unit, il-Ġermanja, il-Belġju, u Franza). [45] Madwar 1,4 biljun metru kubu (inqas minn 2 %) tal-gass prodott fuq l-NCS ġew ikkonsmati domestikament fin-Norveġja.

(62) Hemm numru ta' kumpaniji indipendenti li huma attivi fil-produzzjoni tal-gass fuq l-NCS. Barra minn hekk, ġew aċċettati kumpaniji ġodda bħala detenturi ta' liċenzji. Il-ħames l-akbar kumpaniji li jipproduċu l-gass fuq l-NCS, imkejla f'termini tal-livell ta' produzzjoni annwali, huma: Petoro, Statoil, Exxon Mobil, Total u Shell. Statoil hija l-akbar kumpanija li tipproduċi l-gass fuq l-NCS. Is-sehem ikkombinat tal-akbar tliet kumpaniji li jipproduċu l-gass mill-produzzjoni totali tal-gass fuq l-NCS ma jaqbiżx il-50 %. [46]

(63) L-Istati Membri tal-UE jikkonsmaw madwar 500 biljun metri kubi ta' gass fis-sena. Skont l-Eurogas, [47] fl-2011, il-provvisti tal-gass mill-Istati Membri tal-UE ammontaw għal 33 % tal-provvisti totali netti, segwit mir-Russja (24 %), in-Norveġja (19 %) [48] u l-Alġerija (9%), mogħtija kemm mill-pipeline kif ukoll bħala LNG. Sorsi oħrajn minn partijiet differenti tad-dinja kkontribwixxew il-15 % li jifdal.

(64) Id-detenturi kollha ta' liċenzja fuq l-NCS huma responsabbli biex ibigħu l-gass tagħhom stess. Il-kumpaniji produtturi fuq l-NCS għandhom ftehimiet għall-bejgħ tal-gass ma' xerrejja f'numru ta' Stati Membri tal-UE. Is-sehem fl-2011 tal-konsum totali ta' gass li huwa pprovdut mill-gass Norveġiż f'kull wieħed mis-sitt Stati Membri tal-UE li jimportaw l-aktar gass mill-NCS kien kif ġej: [49]

Stat taż-ŻEE	% tal-konsum ipprovdut mill-gass Norveġiż
Ir-Renju Unit	35 %
Il-Ġermanja	32 %
Il-Belġju	34 %
Il-Pajjiżi l-Baxxi	24 %
Franza	26 %
L-Italja	14 %

Konsum nazzjonali tal-gass taż-ŻEE – IHS CERA

[42] Ara l-ittra tal-Gvern Norveġiż lill-Awtorità datata 15 ta' Frar 2013 (Avveniment Nru 663313, p. 28).
[43] Ara n-notifika tal-Gvern Norveġiż lill-Awtorità datata 5 ta' Novembru 2012 (Avveniment Nru 652027, p. 30).
[44] Ara l-Istatistika tal-BP, p. 22.
[45] Terminals riċevituri f:Dornum, Dunkerque, Easington, Emden, St Fergus u Zeebrugge (http://www.gassco.no/wps/wcm/connect/Gassco-NO/Gassco/Home/norsk-gass/Transportsystemet).
[46] Ara l-ittra tal-Gvern Norveġiż lill-Awtorità datata 15 ta' Frar 2013 (Avveniment Nru 663313, p. 28).
[47] Ara r-Rapport tal-Istatistika tal-Eurogas 2012, p. 1 (http://www.eurogas.org/uploaded/Statistical%20-Report%202012_final_211112.pdf).
[48] Jidher mill-informazzjoni mibgħuta mill-Gvern Norveġiż lill-Awtorità li l-figura tista' tkun kemmxejn ogħla. Madankollu, dan ma jaffettwax l-eżitu tad-Deċiżjoni f'dan il-każ.
[49] L-istatistika għad-destinazzjoni tal-gass naturali Norveġiż għaż-ŻEE hija bbażata fuq in-nazzjonalità tal-kumpanija tax-xiri.

(65) Statoil hija t-tieni l-akbar fornitur tal-gass fiż-ŻEE wara Gazprom b'madwar 20 % ([50]) tal-konsum totali taż-ŻEE. Kif jidher mit-tabella ta' hawn fuq, fl-Istati prinċipali taż-ŻEE li jiġi fornut lilhom gass Norveġiż, il-fornituri tal-NCS jiffaċċjaw kompetizzjoni minn fornituri li jġibu l-gass tagħhom minn żoni ġeografiċi oħrajn. Konsegwentement, ix-xerrejja fil-livell tal-bejgħ bl-ingrossa f'dawn l-Istati taż-ŻEE għandhom sorsi alternattivi ta' provvista għall-gass mill-NCS. Dan jista' jintwera aktar mill-istatistika miġbura mill-Eurogas (it-tabella ta' hawn taħt), li turi li minbarra l-gass Norveġiż, l-Istati Membri tal-UE rċevew provvisti tal-gass minn produzzjoni indiġena, ir-Russja, l-Alġerija, il-Qatar u sorsi oħrajn:

PROVVISTI TAL-GASS NATURALI F'PAJJIŻI MEMBRI TAL-EUROGAS U L-UE, 2011 ([1])

TWh	Produzzjoni Indiġena	Ir-Russja	In-Norveġja	L-Alġerija	Il-Qatar	Sorsi oħrajn (*)	Tibdil fl-istokks (**)	Bilanċi oħrajn	Provvisti Netti Totali	% ta' Bidla 2011/2010
L-Awstrija	18,8	59,8	14,5	0,0	0,0	29,4	− 22,1	− 4,9	95,6	− 6 %
Il-Belġju	0,0	3,4	82,4	0,0	30,8	66,9	− 0,2	0,0	183,3	− 15 %
Il-Bulgarija	4,2	29,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	− 1,4	32,3	11 %
Ir-Repubblika Ċeka	1,4	63,3	12,2	0,0	0,0	23,2	− 10,0	− 4,6	85,5	− 10 %
Id-Danimarka	81,7	0,0	0,0	0,0	0,0	− 31,9	− 1,8	− 7,4	40,6	− 18 %
L-Estonja	0,0	6,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,5	− 10 %
Il-Finlandja	0,0	43,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	43,4	− 12 %
Franza	6,5	72,6	182,9	66,7	37,4	135,0	− 22,4	− 1,5	477,2	− 13 %
Il-Ġermanja	137,3	336,9	303,1	0,0	0,0	110,2	− 22,8	0,0	864,7	− 11 %
Il-Greċja	0,0	30,3	0,0	8,7	1,9	10,5	− 0,1	− 0,1	51,2	23 %
L-Ungerija	32,5	72,6	0,0	0,0	0,0	5,6	14,0	− 0,6	124,2	− 6 %
L-Irlanda	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0	51,1	0,0	0,0	53,2	− 12 %
L-Italja	88,5	247,1	38,6	242,8	65,7	149,0	− 8,2	0,9	824,4	− 6 %
Il-Latvja	0,0	16,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16,2	− 13 %
Il-Litwanja	0,0	57,0	0,0	0,0	0,0	− 21,9	− 0,1	0,0	35,0	9 %
Il-Lussemburgu	0,0	3,2	6,9	0,0	0,0	3,2	0,0	0,0	13,4	− 13 %
Il-Pajjiżi l-Baxxi	746,7	44,0	129,0	0,9	3,7	− 481,6	0,0	15,8	458,3	− 10 %
Il-Polonja	47,6	102,7	0,0	0,0	0,0	17,4	− 8,4	− 1,4	157,9	2 %
Il-Portugall	0,0	0,0	0,0	21,6	0,0	36,9	0,0	0,0	58,5	0 %

([50]) Dan il-volum ta' bejgħ jinkludi l-bejgħ ta' Statoil f'isem Petoro / SDFI.

TWh	Produz-joni Indiġena	Ir-Russja	In-Norveġja	L-Alġerija	Il-Qatar	Sorsi oħrajn (*)	Tibdil fl-istokks (**)	Bilanċi oħrajn	Provvisti Netti Totali	% ta' Bidla 2011/2010
Ir-Rumanija	117,0	34,2	0,0	0,0	0,0	0,0	– 0,4	0,0	150,8	3 %
Is-Slovakkja	1,0	62,4	0,0	0,0	0,0	– 5,7	0,2	– 0,1	57,7	– 3 %
Is-Slovenja	0,0	5,3	0,0	2,6	0,0	0,9	– 0,1	0,1	8,8	– 16 %
Spanja	1,9	0,0	13,9	147,4	51,5	160,4	– 4,5	1,6	372,2	– 7 %
L-Isvezja	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	14,9	0,0	0,0	14,9	– 20 %
Ir-Renju Unit	526,7	0,0	244,2	2,6	230,6	– 76,7	– 22,6	– 0,1	904,7	– 17 %
L-UE	**1 813,9**	**1 290,1**	**1 027,7**	**493,3**	**421,6**	**196,8**	**– 109,2**	**– 3,7**	**5 130,5**	**– 10 %**
% tal-Bidla 2011/10	**– 11 %**	**2 %**	**– 3 %**	**– 8 %**	**21 %**	**– 45 %**	**– 199 %**	**– 78 %**	**– 10 %**	
L-Isvizzera	0,0	7,6	7,3	0,0	0,0	19,6	0,0	0,0	34,5	– 10 %
It-Turkija	8,1	270,3	0,0	44,2	0,0	144,7	0,0	2,4	469,7	18 %

(1) Din it-tabella tittieħed mir-Rapport tal-Istatistika tal-Eurogas 2012, p. 6.
Unitajiet: siegħa terawatt (valur kalorifiku gross).
Nota: Il-figuri huma l-aħjar stimi disponibbli fil-ħin tal-pubblikazzjoni.
(*) Inklużi esportazzjonijiet netti.
(**) (-) Injezzjoni / (+) Irtirar.

(66) Meta wieħed iqis l-Istati Membri tal-UE bl-akbar sehem ta' gass min-Norveġja, hemm sorsi alternattivi ta' provvista. Xi wħud minn dawn l-alternattivi huma:

— Fir-Renju Unit, fejn il-gass mill-NCS jammonta għal madwar 35 %, hemm produzzjoni domestika tal-gass konsiderevoli (għalkemm din qed tonqos mill-2000). ([51]) L-importazzjonijiet tal-LNG għar-Renju Unit kibru sostanzjalment matul l-aħħar ftit snin. ([52])

— Fil-Belġju, fejn il-gass mill-NCS jammonta għal madwar 34 %, l-LNG huwa rigassifikat fit-terminal tal-LNG f'Zeebrugge u huwa sostitwibbli bil-gass li jiġi mwassal permezz tal-pajpijiet.

— Fil-Ġermanja, fejn il-gass mill-NCS jammonta għal madwar 32 %, iż-żewġ pipelines tan-Nord Stream mir-Russja ġew inawgurati fl-2011 u fl-2012 rispettivament u jipprovdu sors ġdid ta' provvisti tal-gass mir-Russja. Il-Gvern Norveġiż huwa tal-opinjoni li l-ftuħ ta' dawn il-pipelines probabbilment se jwassal għal kompetizzjoni akbar bejn il-gas Norveġiż u dak Russu, peress li dan iżid id-diversifikazzjoni fil-provvista lejn l-Ewropa.

(67) Ix-xerrejja fil-livell tal-bejgħ bl-ingrossa għandhom josservaw l-impenji tagħhom ta' xiri obbligatorju taħt kuntratti rilevanti tal-bejgħ fit-tul rilevanti mal-fornituri tal-gass Norveġiżi. Ladarba dawn l-impenji huma onorati, ix-xerrejja bl-ingrossa huma liberi li jaqilbu għal sorsi alternattivi ta' provvista, bħal gass spot imwassal permezz tal-pajpijiet, LNG spot jew jistgħu jżidu volumi meħuda taħt kuntratti fit-tul ma' fornituri oħrajn. Kuntratti tal-bejgħ aktar riċenti għandhom tendenza li jkollhom tul ta' żmien iqsar. Kif sottomess mill-Gvern Norveġiż, is-suq spot qed isir aktar importanti b'hubs dejjem akar likwidi kemm fir-Renju Unit kif ukoll fil-kontinent Ewropew.

([51]) Digest of UK energy statistics'("DUKES") 2012, Id-Dipartiment tal-Enerġija u t-Tibdil fil-Klima, Kapitolu 4 Gass naturali (https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/65800/5954-dukes-2012-chapter-4-gas.pdf), p. 95.
([52]) DUKES (ara n-nota f'qiegħ il-paġna 50), p. 95.

Barra minn hekk, fl-UE, il-kapaċità għar-rigassifikazzjoni aktar minn irdoppjat fl-aħħar ħames snin. Fl-2011, 25 % tal-importazzjonijiet netti tal-gass tal-UE twasslu permezz tal-LNG, imqassma fl-Istati Membri tal-UE li ġejjin:

PROVVISTI TA' LNG FL-ISTATI MEMBRI TAL-EUROGAS U L-UE, 2011 ([1])

TWh	Importazzjonijiet Netti tal-LNG	% tal-Bidla 2011/2010
Il-Belġju	49,8	– 19%
Franza	163,9	5 %
Il-Greċja	13,5	5 %
L-Italja	94,2	– 2%
Il-Pajjiżi l-Baxxi	9,5	
Il-Portugall	34,7	7 %
Spanja	257,2	– 18 %
Ir-Renju Unit	270,7	33 %
L-UE	**893,5**	**2 %**
It-Turkija	68,9	– 21%

([1]) Din it-tabella tittieħed mir-Raport tal-Istatistika tal-Eurogas 2012, p. 7.
Unitajiet: sigħat terawatt (valur kalorifiku gross).

(68) Il-pressjoni kompetittiva fis-suq tal-gass naturali tiġi wkoll mill-eżistenza ta' prodotti alternattivi għall-gass (bħal faħam jew sorsi ta' enerġija rinnovabbli).

(69) Il-pipelines ewlenin tal-gass kollha mill-NCS lejn il-kontinent Ewropew u lejn ir-Renju Unit huma proprjetà ta' Gassled. ([53]) L-aċċess għan-netwerk tal-pipeline upstream huwa ġestit minn Gassco AS, kumpanija kompletament proprjetà tal-Istat Norveġiż. Gassco AS mhix proprjetarja ta' ishma jew ta' kapaċità fin-netwerk tal-pipeline upstream u taġixxi b'mod indipendenti fl-għoti ta' aċċess għal kapaċità ħielsa. Is-sistema tat-trasport tal-gass hija newtrali għall-parteċipanti kollha li għandhom bżonn trasport tal-gass naturali. Il-kumpaniji ta' produzzjoni u l-utenti kwalifikati għandhom dritt għall-aċċess għas-sistema fuq kundizzjonijiet mhux diskriminatorji, oġġettivi u trasparenti. L-utenti għandhom aċċess għall-kapaċità fis-sistema bbażata fuq il-ħtieġa tagħhom għat-trasport tal-gass. ([54]) Għalhekk, l-operaturi tal-gass attwali u ġodda fuq l-NCS jistgħu jiksbu aċċess għan-netwerk tal-pipeline upstream u jistgħu jipprovdu l-gass lill-klijenti f'kompetizzjoni ma' operaturi oħrajn fuq l-NCS.

([53]) Gassled hija impriża konġunta mhux inkorporata rregolata skont il-liġi Norveġiża. Is-sidien ta' Gassled kollha għandhom interess indiviż, li jikkorrispondi għall-interess parteċipanti rispettiv tagħhom, fid-drittijiet u l-obbligi kollha tal-impriża konġunta [ara n-notifika tal-Gvern Norveġiż lill-Awtorità datata 5 ta' Novembru 2012 (Avveniment Nru 652027), p. 7-8].

([54]) Ara l-white paper *Industrija għall-futur – L-attivitajiet tan-Norveġja rigward iż-żejt mhux maħdum* [Meld. St. 28 (2010–2011) Rapport lill-Parlament Norveġiż (Storting)], p. 68.

(70) Fid-dawl tal-elementi msemmija hawn fuq, l-Awtorità tqis li ma hemm xejn li jindika li s-settur mhux qed jiffunzjona b'mod immexxi mis-suq, u li l-produzzjoni tal-gass naturali fuq l-NCS għalhekk hija esposta direttament għall-kompetizzjoni skont it-tifsira tad-Direttiva 2004/17/KE.

III. **KONKLUŻJONI**

(71) L-Awtorità tqis li l-attivitajiet li ġejjin fin-Norveġja u b'mod partikolari fuq il-Blata Kontinentali Norveġiża huma esposti direttament għal kompetizzjoni fis-sens tal-Artikolu 30(1) tad-Direttiva 2004/17/KE:

(a) l-esplorazzjoni għaż-żejt mhux maħdum u l-gass naturali;

(b) il-produzzjoni taż-żejt mhux maħdum, u

(c) il-produzzjoni tal-gass naturali.

(72) Peress li l-kundizzjoni ta' aċċess mhux ristrett għas-suq titqies li ntlaħqet, id-Direttiva 2004/17/KE ma għandhiex tapplika meta entitajiet kontraenti jagħtu kuntratti intiżi biex jippermettu s-servizzi elenkati fil-punti (a), (b) u (c) tal-paragrafi 2 u 71 ta' din id-Deċiżjoni li għandhom jiġu mwettqa fin-Norveġja u b'mod partikolari fuq il-Blata Kontinentali Norveġiża.

(73) Din id-Deċiżjoni hija bbażata fuq is-sitwazzjoni legali u fattwali ta' Marzu 2013 kif jirriżulta mill-informazzjoni mibgħuta mill-Gvern Norveġiż. Din tista' tiġi riveduta, jekk bidliet sinifikanti fis-sitwazzjoni legali jew fattwali jfissru li l-kundizzjonijiet għall-applikabbiltà tal-Artikolu 30(1) tad-Direttiva 2004/17/KE ma jibqgħux jintlaħqu.

ADOTTAT DIN ID-DEĊIŻJONI:

L-Artikolu 1

L-Att imsemmi fil-punt 4 tal-Anness XVI tal-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea li jistabbilixxi l-proċeduri għall-għotja ta' kuntratti pubbliċi fis-settur tas-servizzi pubbliċi (Id-Direttiva 2004/17/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-31 ta' Marzu 2004 li tikkoordina l-proċeduri ta' akkwisti ta' entitajiet li joperaw fis-setturi tas-servizzi tal-ilma, l-enerġija, it-trasport u postali) ma għandux japplika għal kuntratti mogħtija minn entitajiet kontraenti u maħsuba biex jippermettu li s-servizzi li ġejjin jiġu mwettqa fin-Norveġja u b'mod partikolari fuq il-Blata Kontinentali Norveġiża:

(a) l-esplorazzjoni għaż-żejt mhux maħdum u l-gass naturali;

(b) il-produzzjoni taż-żejt mhux maħdum, u

(c) il-produzzjoni tal-gass naturali.

Artikolu 2

Din id-Deċiżjoni hija indirizzata lir-Renju tan-Norveġja.

Magħmul fi Brussell, it-30 ta' April 2013.

Għall-Awtorità ta' Sorveljanza tal-EFTA

Sverrir Haukur GUNNLAUGSSON
Membru tal-Kulleġġ

Markus SCHNEIDER
Direttur fil-Kariga